

SMÅFÖRETAGS BAROMETERN

Dalarnas län

Juni 2018

Ett samarbete mellan:

företagarna

Swedbank och
Sparbankerna

Innehåll

Om Småföretagsbarometern	2
<i>Nettotal och konjunkturindikatorn</i>	2
Sammanfattning av konjunkturläget i Dalarnas län.....	3
Det ekonomiska läget och näringslivet i Dalarnas län.....	4
<i>Näringslivet i Dalarnas län</i>	4
Småföretagsbarometern – Dalarnas län	6
<i>Konjunkturindikatorn</i>	6
<i>Sysselsättning</i>	8
<i>Orderingång</i>	9
<i>Tackat nej till order</i>	9
<i>Omsättning</i>	11
<i>Lönsamhetsutvecklingen</i>	12
<i>Företagens prisförväntningar</i>	12
Expansionsutsikter och hinder för expansion	13
Slutsatser och policyförslag	16

Om Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget och deras förväntningar om utvecklingen de kommande 12 månaderna. Underlaget utgörs av intervjuer med företagare som har minst en och högst 49 anställda. Det är alltså företagarnas personliga uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i den redovisade indikatorn för konjunkturen.

Småföretagsbarometern är Sveriges största konjunkturundersökning inriktad speciellt på småföretagskonjunkturen och har genomförts sedan 1985. Undersökningen omfattar 4 000 företagare inom det privata näringslivet med 1-49 anställda. Urvalet motsvarar totalt över 473 000 privata företag fördelade över hela landet. Storleken på urvalet och antalet respondenter gör att svaren kan delas upp så att vi kan mäta skillnader i konjunkturuppfattning hos Sveriges småföretag i samtliga län.

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan Företagarna, Sparbankernas Riksförbund och Swedbank. Vid genomförandet av intervjuerna har Novus medverkat. Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till att öka kunskapen om och förståelsen för de små och växande företagens betydelse för den svenska ekonomin.

företagarna

Swedbank och
Sparbankerna

Nettotal och konjunkturindikatorn

För att underlätta snabba svar ställs frågorna så att de kan besvaras utan hjälp av bokföring och statistik.

- a) Ja/nej
- b) Större, oförändrad eller mindre

Småföretagsbarometerens konjunkturindikator arbetar med **nettotal** där svaren räknas om till procentandelar. Skillnaden mellan procentandelen positiva svar och procentandelen negativa svar benämns nettotal. Ett värde mindre än 0 betyder kontraktion, medan ett värde över 0 betyder expansion. Nettotalet visar alltså hur snabbt tillväxten förändras, snarare än en absolut nivå

Sedan adderas nettotalen för *sysselsättning, orderingång och omsättning*. Summan av dessa nettotal bildar småföretagens **konjunkturindikator**.

Sammanfattning av konjunkturläget i Dalarnas län

- **Småföretagskonjunktoren** i Dalarnas län är stark. Den sammanvägda konjunkturindikatoren har ökat sedan i fjol och länet placerar sig över riksgenomsnittet med god marginal. Även om utvecklingen har varit mycket god i länet under året som gått är utfallet av konjunkturindikatoren lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport. Den positiva utvecklingen förväntas fortsätta bland Dalarnas småföretagare under de kommande 12 månaderna.
- **Sysselsättningstillväxten** bland Dalarnas småföretag har ökat kraftigt under de senaste 12 månaderna. Länets tillväxttakt är högre än riksgenomsnittet som är på en oförändrad nivå sedan i fjol. Prognosen är mycket positiv bland länets företag som tror på en kraftig ökning i sysselsättningstillväxten de kommande 12 månaderna.
- **Orderingången** för länets småföretag har fortsatt utvecklas starkt med en ökning i tillväxttakten. Utvecklingen för orderingången i Dalarnas län skiljer sig därmed från riksgenomsnittet som sett något av en avmattning i orderingången under de senaste 12 månaderna. Förväntningarna på de kommande 12 månaderna är fortsatt goda, men med en avmattad tillväxttakt framöver.
- **Omsättningstillväxten** i Dalarnas län har minskat de senaste 12 månaderna, men tillväxttakten är högre än riksgenomsnittet. Dalarna bryter således den uppåtgående trend som länet haft sedan 2013, men icke desto mindre är omsättningstillväxt fortsatt mycket god. Förväntningarna på de kommande 12 månaderna är att omsättningstillväxten ska öka.
- **Tillväxten av lönsamheten** har återhämtat sig väl i årets mätning efter fjolårets avmattning. I årets mätning är lönsamhetstillväxten i linje med riksgenomsnittet. Prognosen för de kommande 12 månaderna är mycket positiv, med en förväntan om en rekordhög nivå för lönsamhetstillväxten år 2019.
- 68 procent av företagen i länet anser att de har **goda utsikter att expandera** på sikt, vilket är en ökning med 8 procentenheter jämfört med fjolårets rapport.
- Det främsta **tillväxthindret** hos småföretagen i Dalarnas län är bristen på lämplig arbetskraft. Det uppger 31 procent av länets småföretag. Tuff konkurrens samt lagar och myndighetsregler upplevs som främsta tillväxthindren hos 11 procent av länets företag.

Det ekonomiska läget och näringslivet i Dalarnas län

Inledningen av 2018 präglas av en fortsatt god konjunkturutveckling för de svenska småföretagen med en fortsatt vilja att anställa och expandera. En bidragande faktor är konjunkturutvecklingen i omvärlden och i Europa vilket driver på den svenska exporten. Inte minst OECD-länderna har haft en stark tillväxt i industriproduktionen under det gångna året. För första gången på drygt tio år är dessutom hela Europa i en relativt stark tillväxt samtidigt. Flera av de tidigare östeuropeiska länderna visar mycket starka ökningar av bruttonationalprodukten, BNP.

Den svenska exporten och konjunkturutvecklingen drivs också på av en svag krona. Samtidigt som den svaga kronan gynnar exportföretagen utmanas många importerande företag med fallande marginaler, i synnerhet inom detaljhandeln där möjligheterna att höja priserna ut mot konsument ofta är begränsade.

Näringslivets investeringar ökar också i takt med kapacitetsutnyttjandet. Den positiva bilden har återkommande bekräftats av en fortsatt optimism hos företagen, även om allt fler tecken tyder på att högt ställda förväntningar om konjunkturutvecklingen inte har införlivats. Allt fler företag upplever också att det är svårt att finna lämplig kompetens och bristen på arbetskraft är stor i en rad branscher. Trots detta har vi sett relativt begränsade löneökningarna och inflationen har inte stadigt nått upp till målnivån på 2 procent.

Svårigheter för växande företag att rekrytera och anställa är ett betydande tillväxthinder för småföretagen samtidigt som kostnaderna för att anställa är höga relativt våra konkurrentländer. Om kompetensförsörjningen, som det ser ut, fortsätter att dämpa företagets tillväxtmöjligheter så riskerar det leda till att konjunkturläget mattas av.¹

Förändrade amorteringsregler kombinerat med osäkerhet gällande ränteutvecklingen och bristen på lämplig arbetskraft i byggsektorn har också bidragit till att bostadsmarknaden har kylts av något, i synnerhet i storstadsregionerna. Att internationella investerare börjar bli bekymrade för den svenska bostadsmarknaden syns bland annat i värdet på kronan som har försvagats ordentligt den senaste tiden. Oro på bostadsmarknaden och en hastig inbromsning av bostadsbyggandet riskerar att få en negativ inverkan även på andra sektorer om investeringstakten hos företag och hushållen faller tillbaka.

Mycket tyder på att förväntningsbilden av konjunkturläget håller på att förändras.

Valåret 2018 riskerar att bli inledningen på en svagare konjunkturutveckling. Småföretagens vilja och möjligheter att expandera och anställa blir då än viktigare för att möta samhällsutmaningarna framöver. Oavsett konjunkturläge så är förutsägbara villkor som underlättar och stödjer företagande avgörande för företagets långsiktiga tillväxt.

Näringslivet i Dalarnas län

Näringslivet i Dalarnas län består av företag verksamma inom en rad olika branscher. Länet präglas av en relativt stark företagarkultur. Siljans område är ett stort turistmål och besöksnäringen med relaterade gröna näringar växer i termer av sysselsättning och företag. Tillverkningsindustrin liksom handel och service med byggsektorn är också viktiga sektorer för det lokala näringslivet. Debatten handlar ofta om att öka nyföretagandet i Sverige, det är

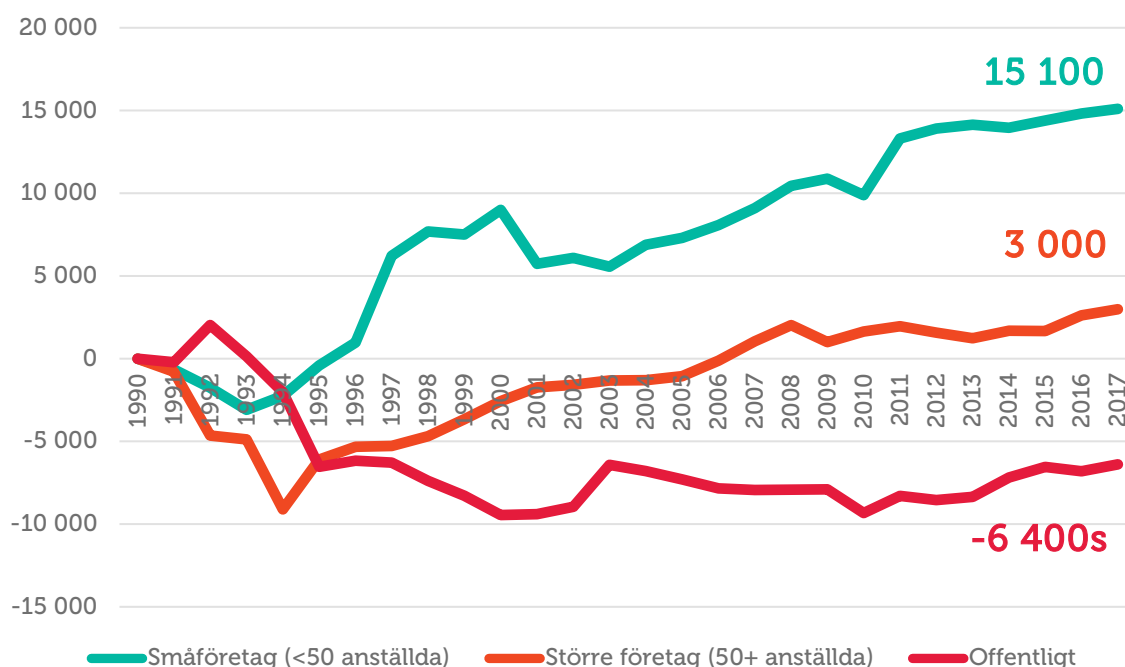
¹ Samtidigt som arbetslösheten har minskat så består tudelningen på arbetsmarknaden, inte minst arbetslöshetsgapet mellan inrikes och utrikes födda. Det tycks som att den svenska arbetsmarknadsmodellen är problematisk när det handlar om att skapa nya vägar in på arbetsmarknaden. Sverige har lägst andel låglönejobb i EU och den största skillnaden i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda enligt OECD. Se bl.a. OECD 2010.

viktigt, men lika viktigt är att lyfta frågan om ägarväxling i befintliga företag. Vi behöver hitta former för att smidigt föra över arbetskraft, kapital och ägarkompetens mellan olika sektorer, olika företag och generationer.

Den lokala näringslivspolitik, genom bl.a. Länsstyrelsen, arbetar för att skapa en ekonomiskt hållbar utveckling och öka sysselsättningen samt uppmuntrar näringslivet att arbeta med frågor som rör jämställdhet, miljö och integration. Detta förutsätter ett brett samarbete mellan näringsliv, kommuner och andra organisationer. Dialogen med och inom näringslivet är avgörande för att stärka näringslivets framtida förutsättningar.

Figur 1 visar tydligt att det är de mindre, växande företagen som står för sysselsättningstillväxten i Dalarnas län. Även om antalet sysselsatta också har vuxit marginellt i den offentliga sektorn.

Figur 1 Tillväxt av jobb i Dalarna län sedan 1990 (källa: SCB)²

² Arbetsställen utan anställda räknas som 1 jobb. Sektorn jordbruk, skogsbruk & fiske, samt juridiska former så som bostadsrättsföreningar, kommuner och dödsbon exkluderas

Småföretagsbarometern – Dalarnas län

Konjunkturindikatorn

Konjunkturen beskriver den makroekonomiska utvecklingen, alltså det allmänna ekonomiska läget i en ekonomi. Framförallt omfattar begreppet arbetslöshet, inflation och tillväxt. När man talar om konjunktur brukar man tala om hög- eller lågkonjunktur beroende på konjunkturcykeln. En konjunkturcykel är vanligtvis mellan tre till åtta år.

Högkonjunktur är när näringslivet har fullt upp med att producera och leverera varor eller tjänster. Det betyder att arbetslösheten är låg och att investeringarna ökar.

Lågkonjunktur är när efterfrågan på varor och tjänster är mindre än det som produceras. När företagen upplever minskad efterfråga på varor eller tjänster, kan de tvingas dra ner på personal och avstå nyinvesteringar. Det betyder att arbetslösheten ökar och investeringar minskar.

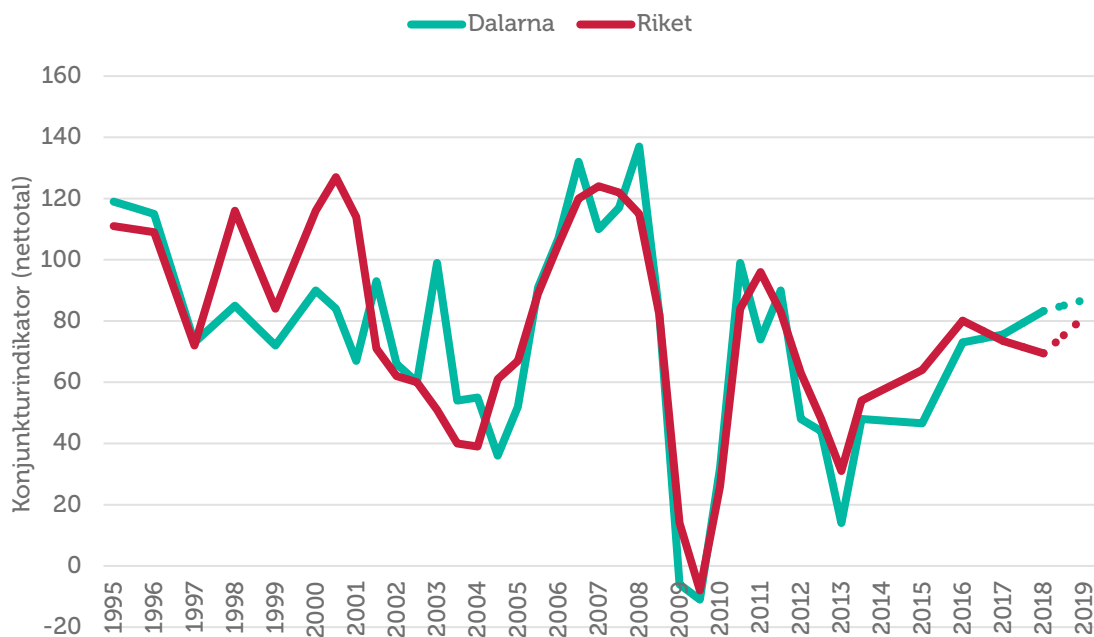
Utvecklingen inom sysselsättning, orderingång och omsättning i Dalarna läns småföretag ska nu redovisas för att få en bild över konjunkturläget i länet. Genom att addera netttotalen för dessa tre faktorer får vi konjunkturindikatorn för småföretagen i Dalarna.

Länets småföretagare har upplevt en tämligen kraftig återhämnning i konjunkturen efter två perioder av väldigt svag konjunktur, först under 2008- 2009 och sedan en andra gång under 2012-2013. Från att år 2008 ha nått ett netttotal på 137, bottnade index 2009 med ett värde på -9 respektive 14 år 2013. Det är tydligt att botten är passerad och återhämtningen fortsatt under det gångna året.

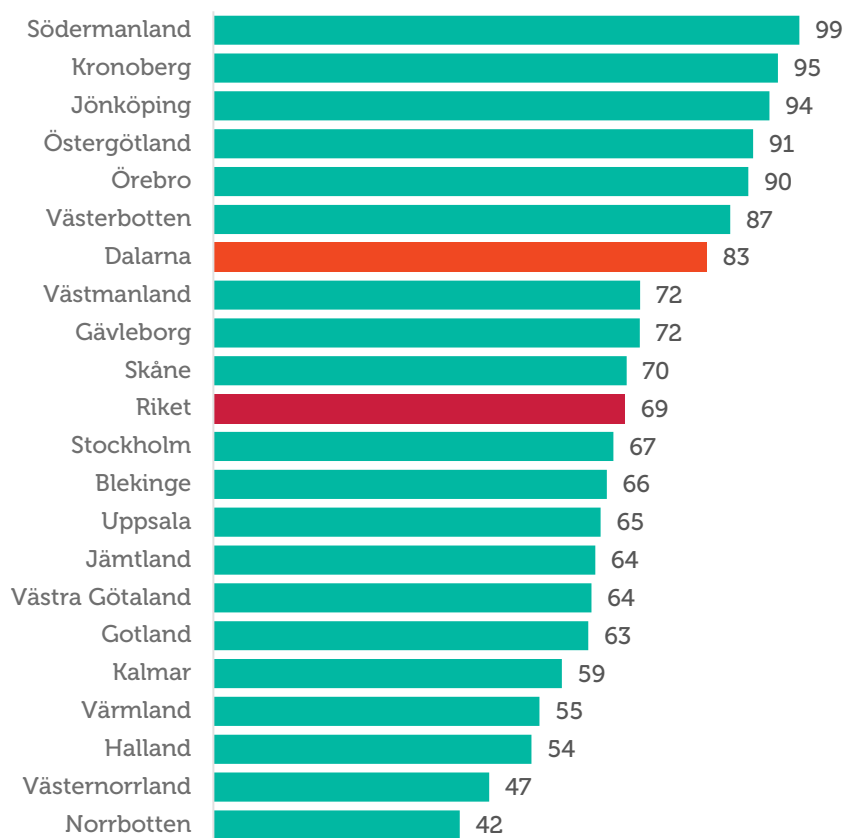
I Dalarna har den sammanvägda konjunkturindikatorn ökat från ett netttotal på 76 förra året till ett netttotal på 83 2018, vilket placerar länet över riksgenomsnittet på 69 med god marginal. Även om utvecklingen har varit mycket god i länet under året som gått är utfallet av konjunkturindikatorn lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport, då företagen trodde på ett netttotal på 104.

Dalarna har kontinuerligt haft en mycket god utveckling sedan 2013 och denna positiva utveckling förväntas hålla i sig då prognosen för 2019 ligger på nettotalet 87, se figur 2. Företagen har därmed reviderat sina förväntningar jämfört med i fjol.

Figur 2 Sammanlagd konjunkturindikator; sysselsättning, ordergång och omsättning (netttotal) i Dalarnas län och riket 1995-2018

Figur 3 Länsfördelning runt riksgenomsnittet av sammanlagd konjunkturindikator (netttotal) 2018

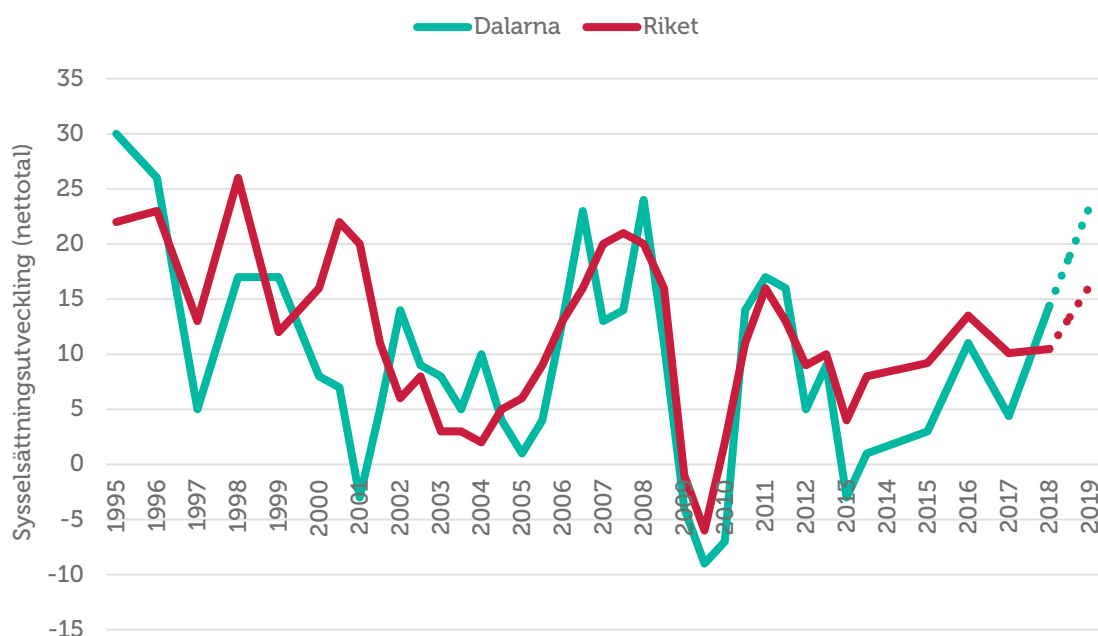
Sysselsättning

Sysselsättning mäter hur många som har jobb. Att vara i arbete kan vara som anställd, egen företagare eller att på annat sätt arbeta heltid eller deltid. Ett netttotal över noll betyder att andelen företag som ökat sysselsättningen är större än andelen företag som minskat sysselsättningen. Det innebär alltså att sysselsättningen totalt sett ökar i landets småföretag.

Sysselsättningstillväxten i Dalarna har haft en kraftig återhämtning under de gångna 12 månaderna och ligger nu på ett netttotal högre än för två år sedan innan fjolårets avmattning. länets sysselsättning har ökat från ett netttotal på 4 till 14, och ligger därmed över riksgenomsnittet på 10. Från att i fjol ha legat i botten på listan över sysselsättningstillväxt i landet hittar vi nu Dalarnas län i den övre halvan av listan, med endast ett fåtal län som har ett högre netttotal gällande sysselsättning.

Av samtliga företag i länet uppger 23 procent att de anställt det senaste året medan 9 procent uppger att de minskat personalstyrkan. Fjolårets prognos hos företagen i länet visade att det fanns ett stort rekryteringsbehov, vilket med den goda utveckling som Dalarna haft delvis visat sig ha varit lyckad. Förväntningarna framöver är fortsatt positiva och sysselsättningstillväxten förväntas överstiga riksgenomsnittet de kommande 12 månaderna. Det är därför viktigt för företagen i Dalarna att det finns tillgång till lämplig arbetskraft för att möta rekryteringsbehovet.

Figur 4 Sysselsättningsutvecklingen (netttotal) i Dalarnas län och riket 1995-2018

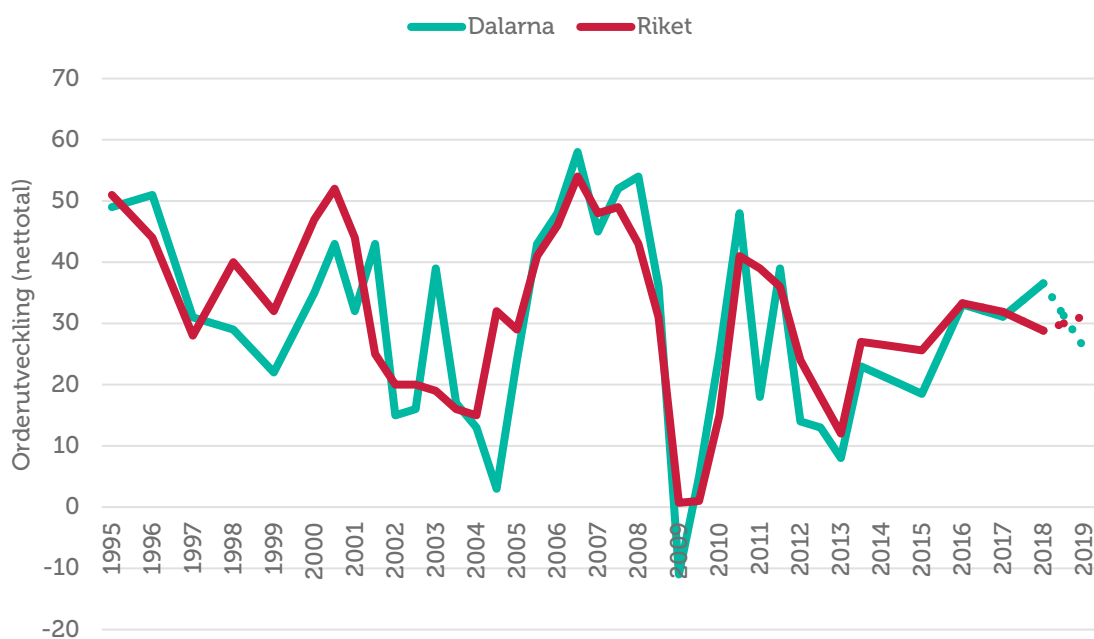

Orderingång

Med **orderingång** menas vanligtvis de beställningar som erhållits under en viss period. Eftersom själva antalet beställningar inte är särskilt informativt mäts orderingång som hur det totala värdet avseende orderingången, eller antal uppdrag, förändrats under tidsperioden.

Orderingången för länets småföretag har haft fortsatt utvecklas starkt med en ökning till ett sammanlagt netttotal på 37, jämfört med fjolårets 32. Tillväxttakten för orderingången i Dalarnas län skiljer sig därmed från genomsnittet i riket, där orderingången under de senaste 12 månaderna mattats av något. Sammantaget är det 46 procent av företagen i Dalarna som uppger en ökad orderingång, medan 9 procent har sett en minskning av beställningar. Prognosen för de kommande 12 månaderna är att orderutvecklingen ska minska till ett sammanlagt netttotal på 26, med 36 procent av företagen i länet som förväntar sig att orderingången ska öka.

Figur 5 Orderutveckling (netttotal) i Dalarnas län och riket 1995-2018

Jonas Nyberg Affärsrörelsechef, Södra Dalarnas Sparbank

Som vi ser i rapporten har företagarna i Dalarna en stor vilja att investera för framtiden. För oss som bank är det viktigt att ligga nära våra kunder i de här frågorna och möta deras behov av att diskutera affärsmöjligheterna i deras företag.

Tackat nej till order

Utvecklingen i orderingången har ökat under året och konjunkturläget i såväl Dalarnas län som Sverige i stort är gott. När tiden inte räcker till, om personal saknas, eller då finansiering saknas till nödvändiga investeringar kan många företag dock behöva tacka nej till order.

Hela 40 procent av företagen i länet har tvingats tacka nej till order under det senaste året. Den huvudsakliga anledningen som företagen uppger är att de redan har mer att göra än de hinner med, vilket 52 procent av de företag som tackat nej till order uppger. Även arbetskraftsbrist anges av många som ett skäl till att företaget har tackat nej till order. Alternativet ”annan anledning” kan exempelvis handla om att företaget inte vill expandera eller ta emot fler uppdrag, att lönsamheten inte är tillräcklig i uppdraget eller att det finns en brist i råvara eller material hos företaget för att möta uppdraget.

Figur 6 Huvudorsaken till att företag tackat nej till order under de senaste 12 månaderna

Lars Ohlsson *Dalalaminat, Orsa*

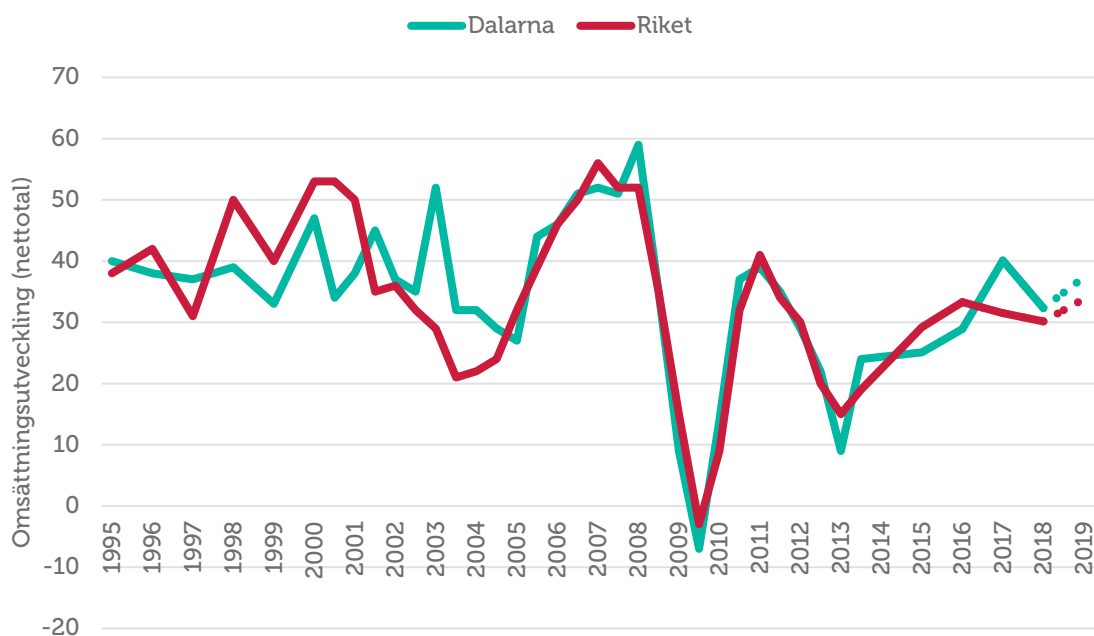
För mitt företag har det varit högtryck under en längre tid. Full orderstock som tvingat oss att tacka nej till order. I högkonjunktur blir problemet med kompetensförsörjningen påtagligt framför allt vid rekrytering av nyckelpersoner. Ytterligare en faktor som sticker ut är tillgången på kapital. Många av aktörerna på kapitalmarknaden bromsar företagens kapitaltillförsel med missade affärs- och utvecklingsmöjligheter som följd. Synd när man har möjlighet att expandera men begränsas av yttre faktorer, sånt svider i en företagarsjäl.

Omsättning

Ett företags **omsättning** är likvärdigt med dess sammanlagda intäkter från sålda varor och utförda tjänster under en viss period. Förändringar i omsättningen jämfört med föregående period används ofta för att indikera företagets tillväxt.

Omsättningstillväxten i Dalarnas län har minskat de senaste tolv månaderna från ett netttotal på 40 till ett netttotal på 32, vilket dock fortsatt placerar länet över riksgenomsnittet på 30. Dalarna bryter således den uppåtgående trend som länet haft sedan 2013, men har icke desto mindre en fortsatt mycket god och positiv omsättningstillväxt. Förväntningarna på de kommande 12 månaderna är att omsättningstillväxten ska öka till ett netttotal på 37. Detta ligger i linje med, och strax över, riksgenomsnittet för landets småföretagare.

Figur 7 Omsättningsutveckling (netttotal) i Dalarnas län och riket 1995-2018

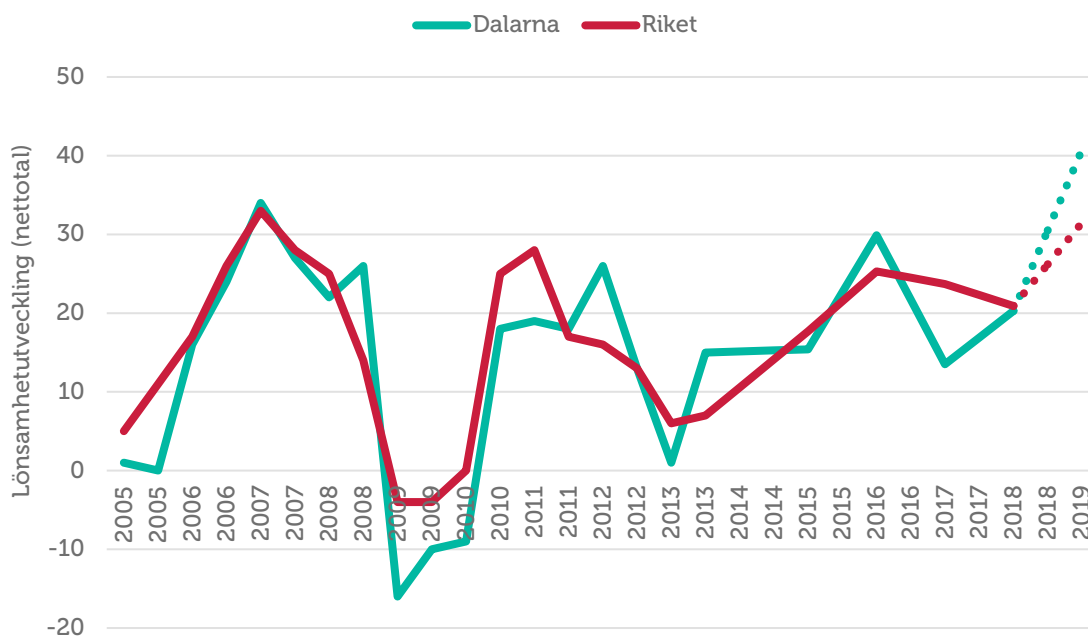
Lönsamhetsutvecklingen

Företagens möjligheter till att växa genom investeringar och nyanställningar är delvis hänförlig till lönsamhetsutvecklingen. Lönsamheten har återhämtat sig väl i årets mätning efter fjolårets avmattning. Tillväxten minskade från ett nettotal på 30 år 2016 till ett nettotal på 14 i fjol. I årets mätning är nettotalet 20 i länet, vilket ligger i linje med riksgenomsnittet.

På ett års sikt förväntas det sammanlagda nettotalet för lönsamheten bland Dalarnas småföretagare öka till 41. Nettotalet för den förväntade lönsamheten ligger därmed över rikets genomsnittliga förväntningar med nettotalet 31. Omkring 50 procent av företagen i Dalarna tror på en ökad lönsamhet under det kommande året.

Utvecklingen framöver ser mycket ljus ut, vilket avspeglar den fortsatt goda konjunkturutvecklingen. Rörelserna i lönsamheten avspeglar framför allt hur småföretagen påverkas av den internationella konjunkturen men också svängningar i den inhemska ekonomin.

Figur 8 Lönsamhetsutveckling (netttotal) i Dalarnas län och riket 2005-2018

Företagens prisförväntningar

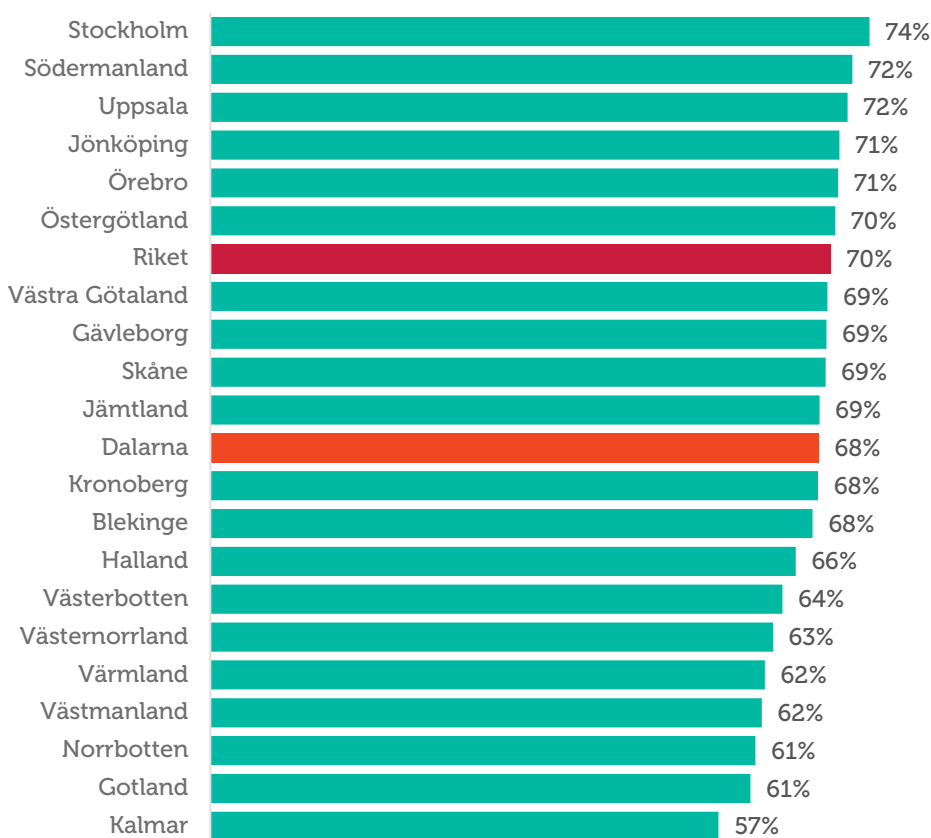
Företagens planer på eventuella prisförändringar ligger på likartade nivåer som förra året. I länet förväntar sig 40 procent av företagen att deras försäljningspriser kommer att öka under det kommande året, vilket är en knapp minskning från fjolårets 41 procent. Endast 2 procent av företagen tror att deras försäljningspriser kommer att minska. Nettotalet är således 38 i länet, jämfört med 37 för riksgenomsnittet.

Företagens förväntningar gällande prisutvecklingen ligger i linje med genomsnittet för riket, där 41 procent av landets företagare räknar med att kunna höja försäljningspriserna.

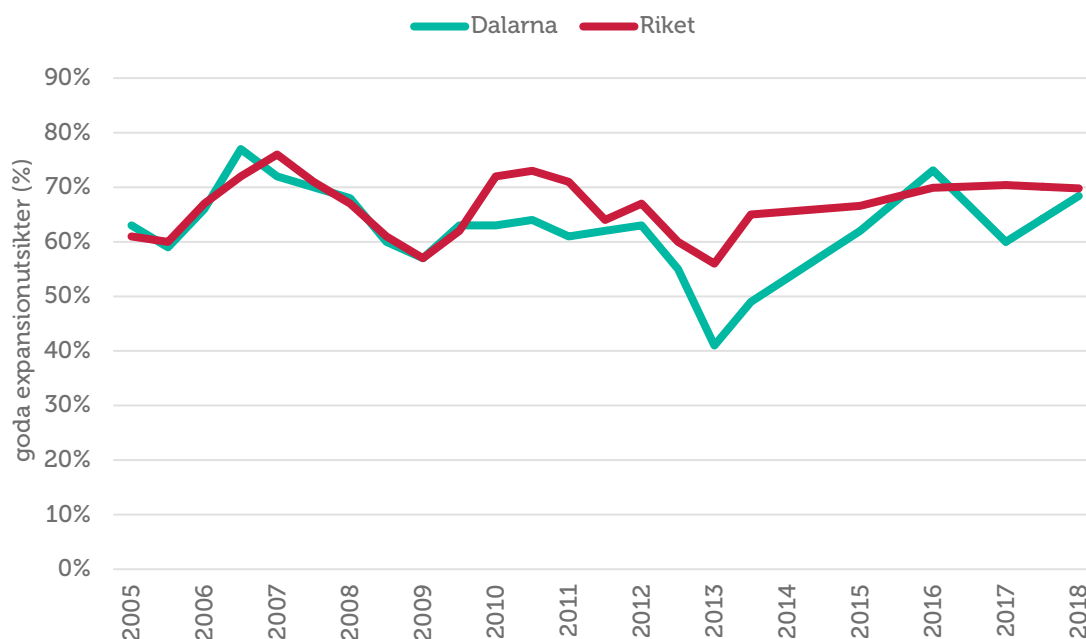
Expansionsutsikter och hinder för expansion

Företagen i Dalarnas län upplever något sämre möjligheter att växa framöver än riksgenomsnittet. Vid mätningen 2016 uppgav företagen expansionsutsikter som var bättre än riksgenomsnittet, då 73 procent av länets företag såg goda expansionsutsikter. Denna andel minskade till 60 procent 2017. I år upplever länets företag återigen godare expansionsmöjligheter och 68 procent ser goda möjligheter för expansion, vilket är något under riksgenomsnittet. Samtidigt vill 9 av 10 företag i länet växa.

Figur 9 Företagens expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) per län och i riket 2018

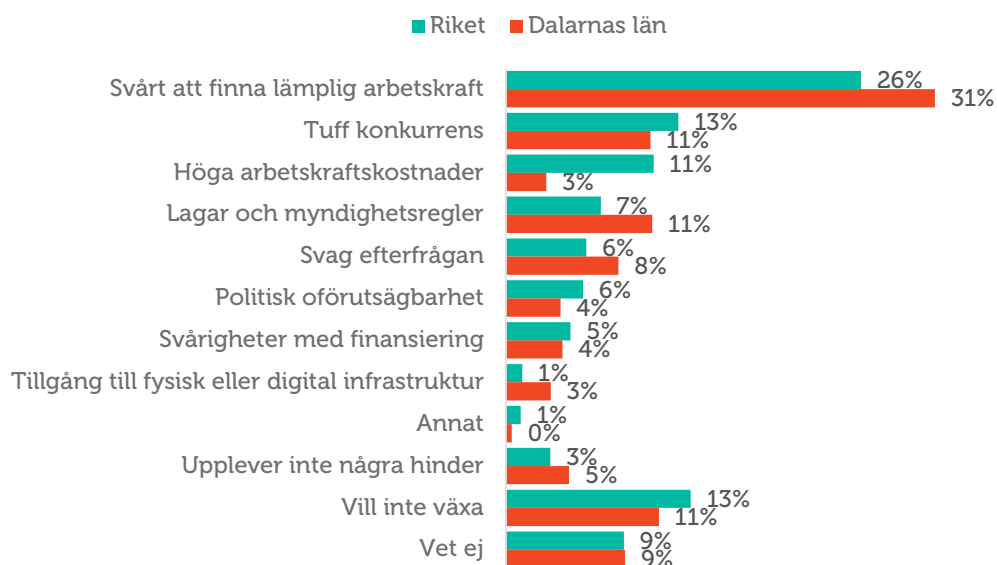
Figur 10 Expansionsutsikter (andel som ser goda expansionsmöjligheter) i Dalarnas län och riket 2005-2018

Brist på lämplig arbetskraft är fortsatt det enskilt största tillväxthindret som Dalarnas småföretag upplever. Nästan var tredje företag, 31 procent, uppger detta som största expansionshinder vilket är en ökning med 7 procentenheter jämfört med föregående år. Motsvarande andel för riksgenomsnittet är 26 procent. Det finns flera orsaker till rekryteringssvårigheterna. Men i dagens konjunkturläge är det inte för höga lönekrav eller kostnaden för att anställa som skapar de största problemen. De största utmaningarna ligger i matchningen. Företagen hittar inte personer med rätt utbildning och erfarenhet.

Tuff konkurrens samt lagar och myndighetsregler hamnar på andra plats med 11 procent vardera av företagen som upplever detta som största expansionshinder. I årets Småföretagsbarometer har vi bitt företagen specificera vilken typ av konkurrens de upplever. Tittar vi på svaren som är angivna för riket som helhet svarar var tredje företag, som uppgett att de upplever tuff konkurrens som ett tillväxthinder, att konkurrensen kommer från nya försäljningskanaler. Detta är sannolikt en konkurrens som även företagen i Dalarnas län upplever.

Figur 11 Tillväxthinder enligt företagen i Dalarnas län och i riket 2018 (procent)

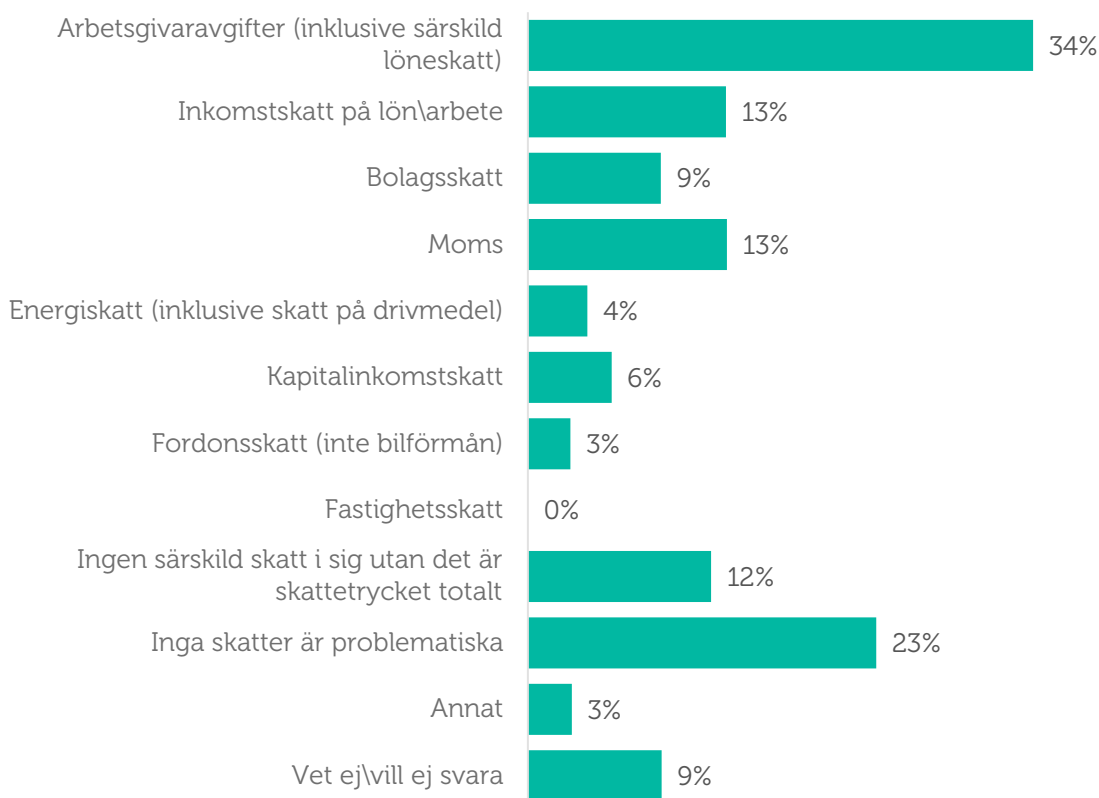

Figur 12 Vilka faktorer bedömer ni som viktiga för att företaget ska kunna växa?

Tittar vi specifikt på skatteområdet (Figur 13) ser vi att det framförallt är arbetsgivaravgifterna som upplevs som ett hinder för att utveckla företaget. Till detta kommer också moms samt inkomstskatt på lön/arbete. Dessa skatter anses dock i mindre grad utgöra ett hinder för tillväxten i företaget. Omkring var fjärde företag anser inte att skatter utgör ett hinder för utvecklingen av företaget

Figur 13 Om det finns skatter som du upplever utgör hinder för er att driva ert företag på önskat sätt, vilka skatter anser ni det i så fall vara?

Lisbeth Hedin-Sahlin *Regionchef Företagarna Dalarna*

Härligt med framtidstron bland våra företag! Företag där de anställdas skatteintäkter oftast bidrar mest till välfärdsbyggandet i hemkommunen. Men mer välfärdsskapande och samhällsbyggande skulle kunna skapas om företagen fick fokusera på att få företag att växa.

Inför tjänstegaranti i kommunerna, ett löfte eller försäkran om att ett ärende ska behandlas inom en viss tid det visar att kommunen vill erbjuda företagen bästa tänkbara service

Ett fortsatt stort tillväxthinder är att hitta rätt personal - utveckla utbildningssystemet i samråd med de som ska anställa.

Slutsatser och policyförslag

Den svenska konjunkturen har fortsatt att utvecklas väl under det senaste året. Framförallt företagen i tillverknings- och exportsektorn upplever en fortsatt god konjunktur. Men nu finns tydliga tecken på att toppen kan ha passerats. För andra året i rad sjunker den samlade konjunkturindikatorn och den ligger nu under det historiska genomsnittet på netttotal 69 jämfört med historiska genomsnittet på 76. Företagen har också reviderat sina förväntningar och ser nu mindre positivt på utvecklingen framöver. Framförallt har förväntningarna på orderingången fallit tillbaka.

I Dalarna har den sammanvägda konjunkturindikatorn ökat från ett netttotal på 76 förra året till ett netttotal på 83 2018, vilket placerar länet över riksgenomsnittet på 69 med god marginal. Även om utvecklingen har varit mycket god i länet under året som gått är utfallet av konjunkturindikatorn lägre än vad företagen förväntade sig i fjolårets rapport, då företagen trodde på ett netttotal på 104.

Dalarna har kontinuerligt haft en mycket god utveckling sedan 2013 och denna positiva utveckling förväntas hålla i sig då prognosen för 2019 ligger på nettotalet 87. Företagen har därmed reviderat sina förväntningar jämfört med i fjol.

De främsta hindren för företagets tillväxt är svårigheterna med att hitta lämplig kompetens och tuff konkurrens från exempelvis nya försäljningskanaler. Många företag upplever att det är svårt att hinna med och i Dalarna har nästan hälften av företagen tackat nej till order under det senaste året. De främsta skälen till varför företagen tackat nej till order är återigen kapacitetsbrist och svårigheterna med att hitta arbetskraft med rätt kompetens.

Trots detta ser hela sju av tio företag goda möjligheter att expandera. Årets Småföretagsbarometer visar också att företagen räknar med fortsatt god lönsamhet. Frågan är bara om företagets tillväxtplaner kommer att kunna realiseras. Det näringspolitiska arbetet bör därför under det närmaste året fokuseras på att åtgärda matchningsproblemen på den svenska arbetsmarknaden. Reformerna som sänker trösklarna för att anställa behövs också för en mer inkluderande arbetsmarknad på sikt.

Konjunkturutvecklingen i omvärlden fortsätter att bidra positivt till den svenska tillväxten, men det finns också en betydande oro vilket också avspeglar sig i en svag krona. Till detta kommer också det inhemska parlamentariska läget, vilket medför en politisk oförutsägbarhet som kommer att bestå in i nästa mandatperiod. Arbetsmarknadsåtgärder, skatter och andra för konkurrenskraften viktiga frågor riskerar att hamna i långbänk med risk att nyinvesteringar och anställningar skjuts på framtiden.

Goda tillväxtförutsättningar för Sveriges småföretag oavsett i vilken bransch eller var i landet de befinner sig är avgörande för välbefinnandet och utvecklingen. Även om svensk tillväxt fortfarande är stark finns det områden där reformer skulle ha stor betydelse.

Säkra småföretagens tillgång till kompetens

Svenska småföretags svårigheter med att hitta arbetskraft med rätt kompetens har blivit allt mer akuta. Kvaliteten på det svenska utbildningssystemet måste höjas på alla nivåer och bli mer anpassat efter arbetsmarknadens efterfrågan.

Sänk kostnaden för att anställa och underlätta rekrytering

Många företag upplever att kostnaderna för att anställa är för höga. Fler vägar in i arbetslivet behövs för de grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Ta ner trösklarna för att starta företag

Många svenskar funderar på att starta företag men det är betydligt färre som tar steget. Fler skulle våga förverkliga sina affärsidéer om balansen mellan risk och avkastning förbättrades. Att till exempel utveckla och anpassa trygghetssystemen för företagare skulle kunna ha en avgörande betydelse.